

การปฏิบัติการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษากรณีเครือข่ายธุรกิจเดอะเนชั่น

นาย เจนฤทธิ์ ทองคำผดุง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

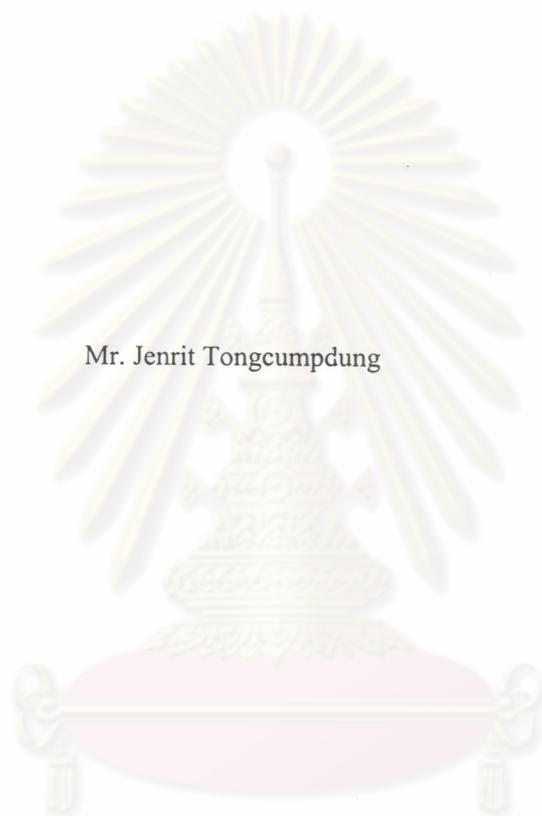
ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-53-2402-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE OPERATION OF ANTI-MONEY LAUNDERING COMMISSION : A CASE STUDY OF THE NATION
GROUP

Mr. Jenrit Tongcumpdung

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Government

Department of Government

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-53-2402 -7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปฏิบัติการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน :
ศึกษากรณีเครือข่ายธุรกิจเดอะเนชั่น

โดย

เจนฤทธิ์ ทองคำแดง

สาขาวิชา

การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตระกูล มีชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สังคิต พิริยรังสรรค์)

ศูนย์วิจัยสหวิทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เจนฤทธิ์ ทองคำผดุง : การปฏิบัติการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน :
 ศึกษากรณีเครือข่ายธุรกิจเดอะเนชั่น. (THE OPERATION OF ANTI-MONEY LAUNDERING
 COMMISSION : A CASE STUDY OF THE NATION GROUP) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. เอก ตั้ง
 ทรัพย์วัฒนา, 225 หน้า. ISBN 974-53-2402-7.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินของ
 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มีต่อ Nation Group เมื่อปี พ.ศ. 2545 ว่ามีอำนาจตาม
 กฎหมายโดยชอบธรรม และมีปัจจัยทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงานป้องกันและ
 ปราบปรามการฟอกเงินหรือไม่ การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร
 และการสัมภาษณ์ควบคู่กันไป

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ไม่มีอำนาจหน้าที่ตาม
 กฎหมายในการเข้าไปตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินของ Nation Group เนื่องจาก

1. บัตรสนเท่ห์ที่มีผู้ส่งเข้ามาแจ้งเบาะแส นั้นไม่สามารถนำมาเป็นฐานในการใช้อำนาจในการ
 ตรวจสอบบัญชีธุรกรรมทางการเงินได้ เพราะไม่มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของบัตรสนเท่ห์นั้นก่อน
2. การใช้อำนาจตรวจสอบเบื้องต้นตามแนวทางที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ของกฎกระทรวง ฉบับ
 ที่ 8 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 นั้นเป็น
 การอ้างที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เพราะยังไม่มีเหตุอันควรสงสัยที่มีข้อเท็จจริงบ่งชี้แน่ชัด อันเป็นเหตุในการ
 ใช้อำนาจตรวจสอบนี้
3. มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ไม่ได้ให้อำนาจใน
 การเรียกให้สถาบันการเงินส่งข้อมูลธุรกรรมทางการเงินใดๆมาให้กับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการ
 ฟอกเงิน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการปฏิบัติการใช้อำนาจเข้าไปตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินของ
 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มีต่อ Nation Group มีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาแทรกแซง

ภาควิชา.....การปกครอง.....
 สาขาวิชา.....การปกครอง.....
 ปีการศึกษา.....2548.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *เจนฤทธิ์ ทองคำผดุง*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา*

4581117724 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD: POWER/ RIGHTFULNESS/ AMLO/ THE NATION GROUP/ MASS MEDIA

JENRIT TONGCUMPDUNG : THE OPERATION OF ANTI-MONEY LAUNDERING
COMMISSION : A CASE STUDY OF THE NATION GROUP. THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. AKE TANGSUPVATTANA, Ph.D. 225 pp. ISBN 974-53-2402-7.

The purposes of this research are to study the power and authority of Anti-Money Laundering Office (AMLO) in investigating monetary transaction toward The Nation Group in 2002 and to study the rightfulness and political factors which may effect to the operation of AMLO. This study is qualitative research giving an importance to documentary research and in-dept interview.

The results indicate that AMLO has no rightful authority to examine monetary transaction toward the Nation Group because :

1. Anonymous letters can not used as a basis to examine monetary transaction because they lack of credibility.
2. According to preliminary examining authority in Article 1 of Ministerial Regulations volume 8 B.E 2543 (2000) as a sub law of the Anti-Money Laundering Act of B.E 2542 (1999) this can not be referred as a basis to investigate monetary transaction because of no suspicious facts.
3. Article 40 of Anti-Money Laundering Act of B.E 2542 (1999) is not given authorities to request information about monetary transaction from financial institutes by Anti-Money Laundering Office.

The result also indicates that political factors intervened the operation of Anti-Money Laundering Office in investigating monetary transaction of The Nation Group.

Department.....Government..... Student's signature..... *Jenrit Tongcumdung*
Field of study.....Government.....Advisor's signature..... *Ake Tangsupvattana*
Academic year.....2005.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความรักอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้า คุณพ่อ คุณแม่ และน้องชายทั้ง 2 คน

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่ได้ดูแลเอาใจใส่ด้วยความเมตตากรุณา แนะนำ แก้ไขงานวิจัยมาด้วยดีตลอด

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตระกูล มีชัย ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สังศิต พิริยะรังสรรค์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ เกียรติและสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญ โภษาส อาจารย์ประจำคณะ นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง สมาชิกวุฒิสภา คุณวิชฌ วรรณ ฤทธิ ศุลาการ ศาลปกครองกลาง คุณเทพชัย ห่ย่อง บรรณาธิการสื่อมวลชน Nation Group และคุณประสงค์ เลิศ รัตนวิสุทธิ บรรณาธิการอาวุโสแห่งมติชนที่สนับสนุนและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อ งานวิจัยนี้

ขอขอบคุณ นายชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง เพื่อนภาควิชาสังคมวิทยา จุฬาฯ และนาย ยศวนต์ ตินิกุล เพื่อนสนิทตั้งแต่เรียนที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ให้ข้อคิด คำลั้งใจ และความ ช่วยเหลือที่ดีตลอดการทำวิจัยนี้ ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นในภาควิชาการปกครองทุกคนที่มา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ จุดประกายความคิดและหยิบยื่นสิ่งดีๆ ในชีวิตด้วยกัน รวมถึงผู้ ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จทุกท่านมากมายอันมีอาจจะกล่าวนามทั้งหมดในที่นี้ได้

ขอขอบคุณ คณาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่ให้ความรู้ การศึกษาด้านรัฐศาสตร์และการเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตอันมีค่าซึ่ง โดย ไม่มีวันลืม

ขอบคุณอีกครั้งสำหรับความรัก ที่พระเจ้าทรงประทานให้ดำรงอยู่ในทุกสรรพสิ่ง ทั้งหลายในโลกนี้โดยไม่จำกัดพื้นที่และเวลา เพราะความรักนี้เองทำให้บางครั้งเวลาผู้วิจัยท้อแท้ และหมดกำลังใจ สามารถเข้าใจอะไรๆ คิขึ้นและลุกขึ้นต่อสู้ใหม่ได้เสมอ

สุดท้าย ความสำเร็จทั้งหลายทั้งปวงของผู้วิจัย ขอมอบแด่คุณพ่อ อุดม และคุณแม่ สุจินดา ทองคำผดุง ทั้งหมด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ประชากรเป้าหมาย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
วิธีการศึกษาวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดทฤษฎีเรื่องอำนาจ.....	9
แนวคิดเรื่องหลักนิติรัฐ.....	13
แนวคิดทฤษฎี Political Corruption.....	18
หลักสิทธิและเสรีภาพของประชาชน.....	21
ทฤษฎีสัญญาประชาคม.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
บทที่ 3 จากแนวคิดและกฎหมายเรื่องการฟอกเงินถึงอำนาจหน้าที่ในทางปฏิบัติของ ปปง.....	39
โครงสร้างและการจัดองค์กร.....	39
องค์กรและผู้รับผิดชอบ.....	42
คุณสมบัติและขั้นตอนการแต่งตั้งเลขาธิการ ปปง.....	43

แนวคิดในการตรวจสอบรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม.....	44
ลักษณะเบื้องต้นของธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย.....	49
แนวทางในการพิจารณาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย.....	52
หลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน.....	53
บทที่ 4 เมื่ออำนาจรัฐและอำนาจทุนเข้ามาครอบงำสื่อ ถึงกรณี Nation Group.....	60
ประวัติการก่อตั้งและพัฒนาการของบริษัทเนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป.....	65
จากแนวคิดที่แตกต่างสู่ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับ Nation Group.....	67
ความเป็นมากรณีสำนักงาน ป.ป.ง. ตรวจสอบธุรกรรมของ Nation Group.....	70
บทที่ 5 ความชอบธรรมในการใช้อำนาจของ ป.ป.ง.และปัจจัยทางการเมืองที่เข้ามาแทรกแซง.....	75
ความชอบธรรมในอำนาจหน้าที่ของ ป.ป.ง.ในการตรวจสอบธุรกรรม.....	77
ความโปร่งใสและปัจจัยทางการเมืองที่เข้ามาแทรกแซง.....	88
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	104
สรุปผลการวิจัย.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	107
รายการอ้างอิง.....	111
ภาคผนวก.....	116
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	225